პროლეტარიელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქ. სხრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

შაბათი
23 აგვისტო
1941 წ.
№ 199 (6204)
ფასი 15 კაპ.

სიხლლი სიხლლის წილ და სიკვდილი სიკვდილის წილ!

ვერა! სიტყვები—გულისწყრომა და აღშფოთება ვერ გამოხატავენ ამ გრძნობების მთელ ძალას, რომელნიც საბჭოთა ადამიანების გულში სჭეფენ, როდესაც ვიგებთ ფაშისტ გერმანელთა ურდოების მიერ თავის სისხლიან გზაზე ჩადენილი უმაგალითო, ძმეგიხვარე მხეცობის ამბებს. ძმაფრი, ჩაუქობელი სიძულვილი, რომელმაც არ იცის შეწყალება, რომელმაც არ იცის შენდობა, — აი კანონი ბრძოლისა ამ ორფეხა მხეცების წინააღმდეგ, რომელზაც ფაშისტ გერმანელთა არმიების ფორმა ჩაუცვამთ.

ყველგან, სადაც კი ჰიტლერის ფაშისტური ურდოები გაიელან, ისინი სტოვებენ მასობრივი ხოცვა-ჟლეტებსა, აწიოკებისა და ძარცვა-გლეჯის სისხლიანს, მყრალ კვალს. საოკუნო სირცხვილი მოიხვეჭა გერმანელთა ფაშისტურმა არმიამ, რომელმაც დაარღვია საერთაშორისო სამართლის ყველა ნორმა, რომელმაც ყველა ქალობრიელი კანონი ფეხქვეშ გასთელა. ჰიტლერელმა ქოფაკ-ძაღლებმა სირცხვილი მოუხვიეს არა მარტო გერმანელთა არიას, არამედ გერმანელ ხალხსაც. ეს სირცხვილი რომ მოიშოროს, თავისი ადგილი რომ დაიბრუნოს ხალხთა ოჯახში, გერმანელი ხალხი უნდა განიწმაროს ჰიტლერული სიბილწისაგან, უნდა აღმოხიოცოს თავის ისტორიიდან ეს საზარელი ლაქა.

ყოველ დღეს, ყოველ საათს მოაქვს სულ ახალახალი ცნობა მხეცურ ბოროტმოქმედებაზე, ძალადობის უმაგალითო აქტებზე, აწიოკებაზე, რასაც ფაშისტ გერმანელთა არმიები სჩადიან დაკავებულ საბჭოთა რაიონებში. აი სოფელი დორმანკა, სადაღაც მამაცმა პარტიზანებმა გერმანელი მძაღალიენი გარეკეს. სოფელი გადაბუგულია. ქვეყ იფანზე, ჯასთან, ქნაბობენ გერმანელთა მიერ ჩამოხჩრობილი მოხუცი კოლეგერნისა და მისი ვაჟის გვამები. აი ჩადამებული სახის ქალი, რომელიც პარტიზანებთან მას შემდეგ გაიპარა, რაც გერმანელმა მარადიორებმა თვალწინ დაუხვრიტეს 9 წლის ეფეი. და კვლავ გვამები, კვლავ გვამები წამებით დაბოცილი ადამიანებისა. ასეა ყოველ სოფელში, ყოველ ქალაქში, სადაც კი ფაშისტმა მხეცებმა ფეხი შესდგეს.

აი კიდევ რას გვიამბობს ვასილ ბოეიკი, რომელიც ფაშისტთა ტყვეობას გამოექცა დროგობიჩის ოლქიდან. იგი გვიამბობს, რომ, როცა ერთ სოფელში შეგიდნენ, გერმანელებმა შეიპყრეს სოფლსაბჭოს თავმჯდომარე, ორ ტანჯს მიაბეს და შუა გასლიჩეს. მეორე სოფელში, ბუდიონოვკაში, გერმანელებმა მოედაწყვეტა მორეკეს ხალხი, ბენზინი გადასხეს და დასწვეს. მოსწვეულ ლეონია სიგანი, რომელმაც ოთხ კომკავშირელთან ერთად კრემენეციდან ვამოქცევა მოახერხა, გადმოგვცემს, რაც მან თავისი თვალით ნახა დაბა შუმსკში: გზაზე შიშით თავზარდაცემული ბავშვები და ქალები მიჰბოდნენენ, მათ გერმანელი მოტოციკლისტები მისდევნენენ და ტყვიათფრქვევით ხვრეტდნენ. კატერტერეში ფაშისტმა ბანდიტმა მოედანზე გამორეკეს მოსახლეობა, უბრძანეს—პირაღმა დაწექეთო, ხოლო ამის შემდეგ ჯალათები ლუსსმნით დაეფდნენ ჩეტმებით ზედ შესდგნენ და მწოლარე ხალხს სთელავდნენენ. ასე ნაწამებ ხალხს მათ უბრძანეს — გაიმეცითო, და გაქცეულებს ტყვია დაუშინეს.

ფაშისტი ბანდიტები ასეთივე უმაგალითო სისასტიკით ფუსრრდებიან ტყვე და დაჭრილ წითელარმიელებს. ფაშისტი მხეცები ჯერ აწამებენ, ხოლო მერე ხოცავენ დაჭრილ წითელარმიელებს. ტყვეებს ისეთი წამებით აწამებენ, რომელთან შედარებით ინკვიზიციის წამება არაფრად მოსჩანს. საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროს ცნობაში მოყვანილი იყო იმის ფაქტი, თუ როგორ აწამა დაჭრილი წითელარმიელი ფედოროვი გერმანელმა ოფიცერმა, რომელიც ცდილობდა საბჭოთა ცნობები მეიღო მისგან. ცეცხლზე გახურებული ნიჩბით სწვავდა ოფიცერი ფედოროვს ხელს, უჩხვლეტდა ქაღალდსა და ზურგს. პასუხს რომ ვერ ეღირსა, ფაშისტმა ტყვეით მოჭკა ფედოროვი. წითელარმიელ ზუდინს, რომელიც ჩვენმა ჯარმა ფაშისტებს ხელიდან გამოსტაცა, გერმანელმა ოფიცერმა წაადებინა ხელის რამდენიმე თითი, გაუხერხება მარჯვენა ხელის გული და თვალი მოსთხარა. მხეცი, მტაცებელი მხეციც ვერ გამოიჩენს ასეთ სამნილ სისასტიკეს, ჰიტლერელთა ბანდები რომ სჩადიან. ძმიმედ დაჭრილს, მეორე რანგის სამხედრო ტექნიკოს მ. ფ. ლაფენნს ფაშისტმა ავაზაკებმა ორივე თვალი დასთხარეს, ყბები დაუჩიჩვეს კონდახით და ჩექმით, ლოყაზე ხუთქიმანირი ვარსკვლავი ამოჭკვეთეს. ასევე აწამეს ძმიმედ დაჭრილი წითელარმიელი ამბ. ალექსეევი. ჰიტლერელებმა დანით დაუსერეს დაჭრილს სახე, ჩაუტეხრეს ცხვრის ძვალი, მოსთხარეს თვალი, დაუჩიჩვეს ყურიმალის ძვალი. უდღესად ველური ბარბაროსობის, უმაგალითო გულქვათობის ეს აქტი ლბეჭდილია იმ სუტრათზე, რომელსაც დღეს ვაქვეყნებთ.

სად, რომელი არმიის პრაქტიკაში მომხდარა ასეთი შემთხვევები, ანდა საერთოდ არმიის სახელის ღირსი კი არის ავაზაკთა ბანდა, რომელიც ასეთ დანაშაულს სჩადის?! და მეელი ეს დანაშაული, მეელი ეს ბოროტმოქმედება ხომ ერთი, ცალკეული შემთხვევა არ არის. ეს მასობრივი მოვლენაა, ეს არის ფაშისტური გერმანიის სარდლობის ნაკარნახევი სისტემა. მოკლული გერმანელი ოფიცერის კ-ის უბის წიგნში, რომელსაც აზის ნომერი 1.732/3, სადაც ავტორი დღიურს სწერდა, არის მეტად მოკლე, მაგრამ ერთობ მჭევრმეტყველური ჩანაწერი. იქ ნათქვამია: „დილის ხუთი საათია. ვუტევთ ბ-ს. მოსახლეობას მასობრივად ვხოცავთ. ქალაქი გავწმინდეთო“.

მაგრამ აი არა ინდივიდუალური ჩანაწერი, არამედ გერმანიის მეთაურობის ოფიციალური ბრძანება. ამ ბრძანებაში ნათქვამია: „ახლა საჭიროა კვლავ ბაგსმით აღინიშნოს ძირითადი ამოცანები, რომლებიც აღმოსავლეთის ფრონტის თავისებურებათაგან გამომდინარეობენ. აქ გაცილებით უფრო მეტად, ვიდრე ყველა დანარჩენ ფრონტზე, საჭიროა გერმანელ ჯარისაცებს შეთუნერგოთ შეუბრალებლობის გრძნობა. დაუშვებელია ყოველგვარი ლმობიერება ვის მიმართაც უნდა იყოს იგი, დამოუკიდებლად სქესისა და ასაკისა... ყოველნაირად უნდა წავაქეზოთ და განვითართოთ თვითეული ჯარისაკის ინიციატივა, რომელიც თავისი მოქმედებით შუს იწვევს გერმანული რასის წინაშე... გერმანის არმიის ყოველ ოფიცერსა და ჯარისაკს უნდა შეთუნერგოთ ინფიპირალი მატერიალური დაინტერესებულობის გრძნობა...!“

ეს დოკუმენტი არის ინსტრუქცია არა ოფიცრებისა და ჯარისაკებისათვის, არამედ ინსტრუქცია მარადიორებისა, მძარცველებისა და მოძალადეებისათვის. ამ სულოვანი ბრძანებით ზრდიან გერმანის არმიას. ფაშიზმმა არმია გადაქცია ძარცვისა და ყაჩაღობის მანქანად, ჯარისაკები — ულელგული ავტომატებად. რომელნიც ველური მხეცებისაგან მხოლოდ მეტი სისხლისმსმელობით და ობობას საზიზღარი ფაშისტური სვასტიკის ნიშნით განსხვავდებიან.

საშინელია ჰიტლერელთა გამხეცებული ბანდის უზომო ბოროტმოქმედებათა სისხლიანი ნუსხა. დაბუტენი უმანკო ბავშვება, მოხუცები და ქალები, ნაწამები და ხიზტებით დახეხლტილნი, დარიშხანით მოწამლული დაჭრილი და ტყვე წითელარმიელები, ცოცხლად დაფვარი მშვიდობიანი მოსახლეობა, გაუპატიურებული და შეგიგინებული ქალები და ქალწულები, — საბჭოთა ხალხი ამას არასოდეს არ დაივიწყებს და არასოდეს არ აპატიებს! მოკლულთა და წამებულთა სისხლი შურისძიებას ღაღადებს, იგი მოითხოვს სასტიკ და დაუნდობელ შურისგებას.

ამ შურისგების ჟამი დადგება. იგი მოახლოებულია. საბჭოთა ხალხი აღსდგა სამშობლო ომისათვის და მანამდე არ დასდგს იარაღს, სანამ მტერს არ დაამარცხებს და არ მოსპობს. ფაშისტი ავაზაკები საბჭოთა ადამიანებს ვერ დაუშინებენ თავიანთი სისხლიანი ტერორით! სისხლი სისხლის წილ და სიკვდილი სიკვდილის წილ! — აი საზიზღარი მტრის წინააღმდეგ ბრძოლის ლოზუნგი. ფაშისტი მხეცების მიერ ჩადენილი არეცრთი მკვლელობა, არცერთი ძალადობა არ დარჩება შურისუფგებლად. საბჭოთა ხალხი სასტიკად, დაუნდობლად და დაუღალავად იძიებს შურს გადამწყვარი ქალაქებისა და სოფლებისათვის, ბავშვების მოკვლისათვის, საბჭოთა ადამიანების, წითელი არმიის მეომრების წამებისა, ძალადობისა და აწიოკებისათვის.

უკვე მრისხანედ ბობოქრობს პარტიზანული მოძრაობის ხანძარი მტრის ზურგში. ფერდობზე ვარდებიან მატარებლები, ფეთქდებიან საომარი მასალის საწყობები, იწვიან ფაშისტთა ტანკები, ფაშისტური ტანსაცმლით გამოწყობილი ორფეხა მხეცი ასობით იღუპება პარტიზანთა მარადვეთ ნასროლი ტყვეისა და ხიშტის დარტყმისაგან. მაგრამ ეს მხოლოდ დასაწყისია. მთავარი ბრძოლა ჯერ კიდევ წინ არის. მტერი აწევნეს ხალხის მრისხანებისს, სასტიკი შურისძიების მთელ ფაიფლიდან ძალას.

თავიანთი უმაგალითო ბოროტმოქმედებით, თავიანთი ალვარახსნილი მძვინვარე ტერორით ფაშისტებმა შურისძიების დაიტხრმეელი წყეული აღუძრეს მათ მიერ დამონებულ ყველა ხალხს. ხალხის მრისხანების ტალღა ბობოქრობს იუგოსლავიაში, ნორვეგიაში, ბელგიაში, ჰოლანდიაში, სასტიკ ბრძოლებში იძიებენ შურს შებღალული პატიოსნებისათვის, წარომეული თავისუფლებისათვის პოლონელი, სერბიელი, ბერძენი პარტიზანები. ფაშისტურ-გერმანული ჩაგრის წინააღმდეგ სახალხო ომების ეს კერები ერთ უზარმაზარ ცეცხლოვანად იქცევიან, რომელიც დაფერფლავს და მოსპობს საზიზღარ დამმონებლებს. და ფაშისტი ბანდიტებისათვის ყველაზე საშინელი იქნება სახალხო ომი საბჭოთა კავშირში. ვერც ერთი წუთით ვერ მოისვენებენ ფაშისტი ავაზაკები, ყოველ მხრიდან საშინელი საფრთხე დაემუქრება მათ.

საბჭოთა ხალხმა სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა გაიჩაღა ყაჩაღთა ურდოს წინააღმდეგ. და დიად განმათავისუფლებელ ომში, რომელსაც საბჭოთა ხალხი ეწევა, მას ახალ ძალებს შეჰპატაკებს ბოროტი მტრისადმი დაუცხრომელი წმინდა სიძულვილი, იმის უძლეველი წყურვილი, რომ შური იძიოს ნაწამები ხალხი და მოკლული საბჭოთა ადამიანებისათვის!

სისხლი სისხლის წილ! სიკვდილი სიკვდილის წილ!

„პრავდა“ მოწინავე, 22/VIII.

ერთი თვე შეუპოვარი ბრძოლებისა სმოლენსკთან

გაზეთ **„კრასნაია ზვეზდას“** 15 აგვისტოს ნომერში მოთავსებული გენერალ-ლეიტენანტ **ა. ერემენკოს** სტატია „ერთი თვე შეუპოვარი ბრძოლებისა სმოლენსკთან“. ავტორი ასწერს სმოლენსკის — ნეველის მიმართულებებით 30 დღის განმავლობაში წარმოებულ ბრძოლებს. ამ მიმართულებებით ფაშისტურმა სარდლობამ თავისი საუკეთესო, ძლიერ დივიზიები გააგზავნა. ახლა ამ დივიზიებიდან ბრალეული საერთოდ აღარ არსებობს, ხოლო ბევრმა მათგანმა პირადი შემადგენლობიდან ნახევარი და უფრო მეტიც დაკარგა და პოლკებად გადაიქცა. გერმანიის არმიის უდიდეს ზარალს ამ მიმართულებებზე მოწმობს მრავალი, დოკუმენტი, რომელიც ჩვენ ხელში ჩაგვიარდა. სმოლენსკთან და სხვა უბნებზე ბრძოლებში გერმანელებმა თავის თავზე გამოიცადეს სამჭოთა დივიზიების ძალა. ეს ძალა, შეუპოვრობა, სამშობლოსადმი და დიდი სტალინისადმი თავდადება ერთგულება სასწაულებს ახდენს. დღითიდღე მატულობს მაგალითები ჩვენი მებრძოლების, მეთაურების, კომისრების, პოლიტ-მუშაკების უსაგალითო გმირობისა. მტრის ვერაფრობას ისინი უპირველესად ბრძენ თავიანთ სამხედრო მოსაზრებულობას, ხოლო მტრის ურდოების შემოტევას — გამარჯვებისადმი რკინისებურ ნებისყოფას.

„სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებამ კომისრების ინსტიტუტის შემოღების შესახებ, — ამბობს ამხ. ერემენკო, — კიდევ უფრო გაწამტკიცა წითელი არმიის ძლიერება, მისი ბრძოლისუნარიანობა და ერთიანობა. ფრონტზე კომუნისტების დამატებითმა გაგზავნამ ჩვენს ჯარის ნაწილებს შესძინა კიდევ უფრო მეტი სიმტკიცე და შეუპოვრობა ფაშისტ ავაზაკებთან ბრძოლებში.

სმოლენსკისა და ნეველის მიმართულებებით ბრძოლების ასობით მონაწილეს ეფაკაცობისა და სამხედრო სიმამაცისათვის მთავრობის მაღალი ჯილდო მიიღო. საბჭოთა კავშირის ბანერ სახელწოდება მიენიჭა 7 კაცს, ორდენებითა და მედალებით დაჯილდოებული 928 კაცი. ჩვენს მეთაურებს შორის მე შეეხვდი სამოქალაქო ომის სახელოვან გმირების შვილებს. გმირობაში ისინი მამებს არ ჩამოუვარდებიან. ერთ ბატარიაზე, რომელიც ვერმანელებს პირდაპირი დამიზნებით ანადგურებდა, შეეხვდი კაპიტანს —ლეგენდარული **ჩაპაევის** შვილს. იგი თავდადებით და პატიოსნად იბრძვის. ფრონტის ამავე უბანზე მე ვნახე **პარხომენკოს** შვილი — უფროსი ლეიტენანტი, რომელმაც სიმამაცით თავისი მამა მომაგონა. ნამდვილი გმირობისა და სამშობლოსადმი ერთგულების გასაოცარი მაგალითი გვიჩვენა ვიტებსკთან ბრძოლებში ბატარიის მეთაურმა **იაკობ ჯუღაშვილმა**. გამძაფრებულ ბრძოლაში მას უკანასკნელ ჭურვამდე არ დაუტოვებია თავისი საბრძოლო პოსტი და ანადგურებდა მტერს. სიმამაცე სამოქალაქო ომის გმირებისა, რომელნიც თავგანწირვით იბრძოდნენ საბჭოთა ხელისუფლებისათვის, ცოცხლობს ათი შვილებში, ისე როგორც მთელ საბჭოთა ხალხში, რომელიც აღსდგა დიადი სამამული ომის საწარმოებლად“.

საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროსაგან

22 აგვისტოს ღამის ცნობა

21 აგვისტოს ღამის განმავლობაში ჩვენი ჯარები აწარმოებდნენ მტერთან ბრძოლებს მთელ ფრონტზე. განსაკუთრებით გაფაფრებული ბრძოლები იყო **კინგისეპის, ნოვგოროდისა და გომელის** მიმართულებებით.

* * *

№ სამოდინარო ფლოტილიის მონიტორებმა და კატარღებმა მძლავრი იერიში მიიტანეს ფაშისტთა გადასასვლელზე ქალაქ დ-დან 15 კილომეტრზე. გერმანელთა სარდლობა რამდენჯერმე შეეცადა მოეწყო მდინარეზე გადასასვლელი, მაგრამ ყველა ცდა მარცხით დამთავრდა. ჩვენი მფრინავები სწრაფად პოულობდნენ მტრის თავშეყრის ადგილებს და ანადგურებდნენ მას. 19 აგვისტოს ფაშისტებმა თავიანთი ჯარების გადასასვლელ შენიდბეს და რამდენიმე მოსატყუებელი გადასასვლელი ააგეს მდინარის სხვადასხვა ადგილას. ჩვენმა დაზვერვამ გერმანელთა მიერ განზრახული მანევრი გამოაშკარავა. გერმანელმა მესანგრეებმა პონტონის ნიდის გადება და ჯარების გამაშვება ვერც კი მოასწრეს, რომ მდინარის მოსახვევიდან საბჭოთა მონიტორები და კატარღები გამოჩნდნენ. არტილერისტებმა პირველი ბათქებით დაანგრიეს ხიდი, რომელზედაც უკვე გამოდიოდა გერმანელთა ცხრა ტანკი და რამდენიმე ათეული მოტოციკლისტი. ტანკები და მოტოციკლისტები მდინარეში ჩაცვივდნენ. შემდეგ მონიტორებმა და კატარღებმა ცეცხლი დაუშინეს ნავებს, რომლებშიც მტრის ქვეითფლები ისხდნენ. ჩაძირულ იქნა 26 ნავი, რომლებშიც 500 ჯარისაკი და ოფიცერი იმყოფებოდა. ორი ნავი ტატარიებმა დაჯახებით ჩასძირეს. ხიდის დანგრევის შემდეგ მონიტორებმა ცეცხლი დაუშინეს მდინარის ლოზუნგი. ფაშისტი მხეცების მიერ ჩადენილი არცერთი მკვლელობა, არცერთი ძალადობა არ დარჩება შურისუფგებლად. საბჭოთა ხალხი სასტიკად, დაუნდობლად და დაუღალავად იძიებს შურს გადამწყვარი ქალაქებისა და სოფლებისათვის, ბავშვების მოკვლისათვის, საბჭოთა ადამიანების, წითელი არმიის მეომრების წამებისა, ძალადობისა და აწიოკებისათვის.

22 აგვისტოს ღამის ცნობა

22 აგვისტოს განმავლობაში ჩვენი ჯარები აწარმოებდნენ შეუპოვარ ბრძოლებს მტერთან მთელ ფრონტზე.

დიზუსტებული ცნობებით 20 აგვისტოს განმავლობაში საჰაერო ბრძოლების დროს ჩამოგდებულია გერმანიის არა 21 თვითმფრინავი, როგორც ვიუწყებოდით, არამედ 32 თვითმფრინავი.

* * *

ბალტიის ზღვაში საბჭოთა გემებმა ეერიში შეიტანეს გერმანიის 5 ტრანსპორტზე, რომლებსაც დამცველი გემები ახლდნენ. ბრძოლის შედეგად ჩაძირულია მტრის 2 ტრანსპორტი და 2 მცველი კატარღა, ხოლო 3 ტრანსპორტი ნაპირზე გაირაყა.

* * *

ჰიფლერის გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის ომის ორი თვის შედეგები

ჩვენი სამშობლოს ფარგლებში ეერაგეულად შემოჭრილ ჰიტლერელთა ურდოების წინააღმდეგ წითელი არმიის აბობარი მოქმედების ორი თვე მოწმობს გერმანიის არმიის სარდლობის იმ მკეეხარა გეგმების ჩაფუშვაზე, რომლებიც ნაგარაუდევი აყო წითელი არმიის ელვისებურ მოსპობაზე.

ჯერ კიდევ ერთი თვის წინათ გერმანიის სარდლობამ საკვეყნოდ გამოაცხადა, რომ გზები მოსკოვაა, ლენინგრადისა და კიევისაკენ გახსნილია. მაგრამ ჩვენმა ჯარებმა ჩაკეტეს ეს გზები და ამ ხნის განმავლობაში ამ გზებზე გერმანიის რამდენიმე ათეული დივიზია გაანადგურეს.

ომის პირველ დღეებშივე გერმანიის პროპაგანდამ მთელი საბჭოთა ავიაცია მოსპობილად გამოაცხადა. მაგრამ ჩვენმა მფრინავებმა გაანგარწყლეს ეს ლეგენდა, ყოველდღე მიწაზე ანარცხებენ რა გერმანიის მრავალ ათეულ თვითმფრინავს, სპობენ რა ათასობით გერმანელ ჯარისაკებს და სისტემატურად აყრიან რა ყუმბარებს ბერლინსა და გერმანიის მთელ რიგ სხვა ქალაქებს.

ჯერ კიდევ ოთხი კვირის წინათ ბერლინის რადიომ გამოაცხადა, საბჭოთა არმიამ ბრძოლაში ჩააბა თავისი უკანასკნელი რეზერვები. მაგრამ გერმანიის არმიის უდიდესი დანაკლისი მოკლულთა და დაჭრილთა სახით, რომლებიც-თაც ავსებენაა არა მარტო გერმანიის, არამედ აგრეთვე ჩეხოსლოვაკიის, პოლონეთის, რუმინეთის, ბულგარეთის ყველა ჰოსპიტალი და დაწესებულებები, ააშკარავებს, თუ რაოდენ სასაცილოა ეს მკეეხარა ლაყბობა.

იმავეზა კითხვა, მაშ რა ძალებით განაგრძობს წითელი არმია ჰიტლერის ურდოებისათვის ასეთი უდიდესი ზარალის მიყენებას?

რაკი ომის სტრატეგიულ მიზნებს ეგრ მიაღწია, რაკი ჩაეფფუშა თავისი გეგმები ერთი თვის ვადაში დაეკავებინა მოსკოვი, ლენინგრადი და კიევი, გერმანიის არმიის სარდლობამ ვრამოფონის ფირფიტა შესცვალა და შეუდგა ომის განცხადებას, რომ გერმანიის არმიის მიზანს წარმოადგენს არა ქალაქების დაპყრობა, არამედ წითელი არმიის ცოცხალი ძალისა და მატერიალურ საშუალებათა მოსპობაო. მაგრამ ომის ორი თვე მოწმობს, რომ წითელი არმია არა თუ მოსობილია არ არის, არამედ მისი ძალები და მის მიერ წინაღმდეგობის გაწევა ომის განმავლობაში ღღითიდღე მატულობს.

მოწონაღმდეგემ ხელთ იგდო მთელი რიგი ჩვენი ოლქები და ქალაქები, მაგრამ ამის განხორციელება მან შესძლო ცოცხალი ძალის უდიდესი მსხვერპლის გაღებით და მატერიალური ნაწილის უდიდესი დანაკლისით.

მარტო უკანასკნელი სამი კვირის განმავლობაში ჩვენმა ჯარებმა განანადგურეს:

ა) მე-3, მე-4, მე-7, მე-10, მე-11, მე-12, მე-13, მე-14, მე-16, მე-18, მე-19, მე-20 სატანკო დივიზიები;

ბ) მე-5, მე-11, მე-24, მე-26, მე-28, მე-30, მე-32, მე-44, მე-50, მე-52, მე-62, მე-68, მე-71, მე-79, მე-86, მე-94, მე-95, მე-99, მე-101, მე-106, მე-110, მე-111, მე-121, მე-125, მე-137, მე-156, მე-157, მე-161, მე-206, მე-253, მე-262, მე-263, მე-290, მე-293, მე-297, მე-298, მე-299 ქვეითი დივიზიები;

გ) მე-2, მე-8, მე-14, მე-17, მე-18, მე-20, მე-25, მე-27 მოტოდივიზიები;

დ) „სს“ მე-3, მე-11, მე-30 და სხვა ქვეითი დივიზიები; ქვეითი პოლკები „ვერმანია“ და „ეიკინგი“;

ე) მე-23, მე-24, მე-35, მე-119, მე-135, მე-253, მე-260, მე-268, მე-279, მე-307, მე-311, მე-312, მე-462, მე-480, მე-485, მე-486, მე-530 და მთელი რიგი სხვა ქვეითი პოლკები სხვადასხვა დივიზიებისა.

ბრძოლების შედეგად გერმანიის ბევრმა დივიზიამ მხოლოდ თავისი ნომრები შეინარჩუნა. ასეთი დივიზიების ასეულთა შემადგენლობაში, ტყვეების ჩვენებით, 10-12 კაცია ათვლეტი.

ომის ორი თვის განმავლობაში გერმანიის არმიამ 2 მილიონზე მეტი კაცი დაკარგა მოკლულებს, დაჭრილებისა და ტყვეების სახით.

ამდენადვე მძიმეა გერმანიის არმიის დანაკლისი მატერიალურ ნაწილშეც.

დაზუსტებული ცნობებით ომის ორი თვის განმავლობაში გერმანელებმა დაკარგეს 8 ათასამდე ტანკი, 10 ათასამდე ქვემეხი, 7.200-ზე მეტი თვითმფრინავი.

გერმანიის პროპაგანდა ჩვენი დანაკლისის ასეთ ფანტასტიკურ ციფრებს ასახელებს: 14.000 ტანკი, 14.000 ქვემეხი, 11.000 თვითმფრინავი, 5 მილიონი ჯარისაკი, მათგან მილიონზე მეტი ტყვე.

ეს ისეთი სულელური ჩმახეაა, რომელსაც, რა თქმა უნდა, არც ერთი ადამიანი, რომელსაც კი თავი აბია, არ დაიჯერებს. ამ ჩმახვის დანიშნულება ფრიად გარკვეულია: დამალოს გერმანიის ჯარების უდიდესი დანაკლისი, მიაფუჩეჩოს წითელი არმიის ელვისებური მოსპობის შესახებ თავისი მკეეხარა გეგმების ჩაფუშვაზე, ყოველნაირი საშუალებით მოატყუოს გერმანელი ხალხი და შეცდომაში შეიყვანოს მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრი.

ნამდვილად კი განვლილ პერიოდში ჩვენ შემდეგი დანაკლისი გვქონდა: ორი თვის გაადფრენებულ და გაფუნქციონებულ ბრძოლებში წითელმა არმიის აბობარი მოქმედების ორი თვე მოწმობს გერმანიის არმიის სარდლობის იმ მკეეხარა გეგმების ჩაფუშვას, რომლებიც ნაგარაუდევი აყო წითელი არმიის ელვისებურ მოსპობაზე.

ჯერ კიდევ ერთი თვის წინათ გერმანიის სარდლობამ საკვეყნოდ გამოაცხადა, რომ გზები მოსკოვაა, ლენინგრადისა და კიევისაკენ გახსნილია. მაგრამ ჩვენმა ჯარებმა ჩაკეტეს ეს გზები და ამ ხნის განმავლობაში ამ გზებზე გერმანიის რამდენიმე ათეული დივიზია გაანადგურეს.

ომის პირველ დღეებშივე გერმანიის პროპაგანდამ მთელი საბჭოთა ავიაცია მოსპობილად გამოაცხადა. მაგრამ ჩვენმა მფრინავებმა გაანგარწყლეს ეს ლეგენდა, ყოველდღე მიწაზე ანარცხებენ რა გერმანიის მრავალ ათეულ თვითმფრინავს, სპობენ რა ათასობით გერმანელ ჯარისაკებს და სისტემატურად აყრიან რა ყუმბარებს ბერლინსა და გერმანიის მთელ რიგ სხვა ქალაქებს.

ჯერ კიდევ ოთხი კვირის წინათ ბერლინის რადიომ გამოაცხადა, საბჭოთა არმიამ ბრძოლაში ჩააბა თავისი უკანასკნელი რეზერვები. მაგრამ გერმანიის არმიის უდიდესი დანაკლისი მოკლულთა და დაჭრილთა სახით, რომლებიც-თაც ავსებენაა არა მარტო გერმანიის, არამედ აგრეთვე ჩეხოსლოვაკიის, პოლონეთის, რუმინეთის, ბულგარეთის ყველა ჰოსპიტალი და დაწესებულებები, აშკარავებს, თუ რაოდენ სასაცილოა ეს მკეეხარა ლაყბობა.

ბრძოლა კიოხვა, მაშ რა ძალებით განაგრძობს წითელი არმია ჰიტლერის ურდოებისათვის ასეთი უდიდესი ზარალის მიყენებას?

რაკი ომის სტრატეგიულ მიზნებს ეგრ მიაღწია, რაკი ჩაეფფუშა თავისი გეგმები ერთი თვის ვადაში დაეკავებინა მოსკოვი, ლენინგრადი და კიევი, გერმანიის არმიის სარდლობამ ვრამოფონის ფირფიტა შესცვალა და შეუდგა ომის განცხადებას, რომ გერმანიის არმიის მიზანს წარმოადგენს არა ქალაქების დაპყრობა, არამედ წითელი არმიის ცოცხალი ძალისა და მატერიალურ საშუალებათა მოსპობა. მაგრამ ომის ორი თვე მოწმობს, რომ წითელი არმია არა თუ მოსობილია არ არის, არამედ მისი ძალები და მის მიერ წინაღმდეგობის გაწევა ომის განმავლობაში ღღითიდღე მატულობს.

მოწონაღმდეგემ ხელთ იგდო მთელი რიგი ჩვენი ოლქები და ქალაქები, მაგრამ ამის განხორციელება მან შესძლო ცოცხალი ძალის უდიდესი მსხვერპლის გაღებით და მატერიალური ნაწილის უდიდესი დანაკლისით.

მარტო უკანასკნელი სამი კვირის განმავლობაში ჩვენმა ჯარებმა განანადგურეს:

ა) მე-3, მე-4, მე-7, მე-10, მე-11, მე-12, მე-13, მე-14, მე-16, მე-18, მე-19, მე-20 სატანკო დივიზიები;

ბ) მე-5, მე-11, მე-24, მე-26, მე-28, მე-30, მე-32, მე-44, მე-50, მე-52, მე-62, მე-68, მე-71, მე-79, მე-86, მე-94, მე-95, მე-99, მე-101, მე-106, მე-110, მე-111, მე-121, მე-125, მე-137, მე-156, მე-157, მე-161, მე-206, მე-253, მე-262, მე-263, მე-290, მე-293, მე-297, მე-298, მე-299 ქვეითი დივიზიები;

გ) მე-2, მე-8, მე-14, მე-17, მე-18, მე-20, მე-25, მე-27 მოტოდივიზიები;

დ) „სს“ მე-3, მე-11, მე-30 და სხვა ქვეითი დივიზიები; ქვეითი პოლკები „ვერმანია“ და „ეიკინგი“;

ე) მე-23, მე-24, მე-35, მე-119, მე-135, მე-253, მე-260, მე-268, მე-279, მე-307, მე-311, მე-312, მე-462, მე-480, მე-485, მე-486, მე-530 და მთელი რიგი სხვა ქვეითი პოლკები სხვადასხვა დივიზიებისა.

ბრძოლების შედეგად გერმანიის ბევრმა დივიზიამ მხოლოდ თავისი ნომრები შეინარჩუნა. ასეთი დივიზიების ასეულთა შემადგენლობაში, ტყვეების ჩვენებით, 10-12 კაცია ათვლეტი.

ომის ორი თვის განმავლობაში გერმანიის არმიამ 2 მილიონზე მეტი კაცი დაკარგა მოკლულებს, დაჭრილებისა და ტყვეების სახით.

ამდენადვე მძიმეა გერმანიის არმიის დანაკლისი მატერიალურ ნაწილშეც.

დაზუსტებული ცნობებით ომის ორი თვის განმავლობაში გერმანელებმა დაკარგეს 8 ათასამდე ტანკი, 10 ათასამდე ქვემეხი, 7.200-ზე მეტი თვითმფრინავი.

გერმანიის პროპაგანდა ჩვენი დანაკლისის ასეთ ფანტასტიკურ ციფრებს ასახელებს: 14.000 ტანკი, 14.000 ქვემეხი, 11.000 თვითმფრინავი, 5 მილიონი ჯარისაკი, მათგან მილიონზე მეტი ტყვე.

ეს ისეთი სულელური ჩმახეაა, რომელსაც, რა თქმა უნდა, არც ერთი ადამიანი, რომელსაც კი თავი აბია, არ დაიჯერებს. ამ ჩმახვის დანიშნულება ფრიად გარკვეულია: დამალოს გერმანიის ჯარების უდიდესი დანაკლისი, მიაფუჩეჩოს წითელი არმიის ელვისებური მოსპობის შესახებ თავისი მკეეხარა გეგმების ჩაფუშვაზე, ყოველნაირი საშუალებით მოატყუოს გერმანელი ხალხი და შეცდომაში შეიყვანოს მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრი.

ნამდვილად კი განვლილ პერიოდში ჩვენ შემდეგი დანაკლისი გვქონდა: ორი თვის გაადფრენებულ და გაფუნქციონებულ ბრძოლებში წითელმა არმიის აბობარი მოქმედების ორი თვე მოწმობს გერმანიის არმიის სარდლობის იმ მკეეხარა გეგმების ჩაფუშვას, რომლებიც ნაგარაუდევი აყო წითელი არმიის ელვისებურ მოსპობაზე.

ჯერ კიდევ ერთი თვის წინათ გერმანიის სარდლობამ საკვეყნოდ გამოაცხადა, რომ გზები მოსკოვაა, ლენინგრადისა და კიევისაკენ გახსნილია. მაგრამ ჩვენმა ჯარებმა ჩაკეტეს ეს გზები და ამ ხნის განმავლობაში ამ გზებზე გერმანიის რამდენიმე ათეული დივიზია გაანადგურეს.

ომის პირველ დღეებშივე გერმანიის პროპაგანდამ მთელი საბჭოთა ავიაცია მოსპობილად გამოაცხადა. მაგრამ ჩვენმა მფრინავებმა გაანგარწყლეს ეს ლეგენდა, ყოველდღე მიწაზე ანარცხებენ რა გერმანიის მრავალ ათეულ თვითმფრინავს, სპობენ რა ათასობით გერმანელ ჯარისაკებს და სისტემატურად აყრიან რა ყუმბარებს ბერლინსა და გერმანიის მთელ რიგ სხვა ქალაქებს.

ჯერ კიდევ ოთხი კვირის წინათ ბერლინის რადიომ გამოაცხადა, საბჭოთა არმიამ ბრძოლაში ჩააბა თავისი უკანასკნელი რეზერვები. მაგრამ გერმანიის არმიის უდიდესი დანაკლისი მოკლულთა და დაჭრილთა სახით, რომლებიც-თაც ავსებენაა არა მარტო გერმანიის, არამედ აგრეთვე

შეიარაღებული ლენინგრადი

ლენინგრადი, 21 აგვისტო (საკადესი). მრისხანე სამხედრო ბანაკად იქცა ლენინგრადი. ამ დღეებში განსაკუთრებული ძალით მძლავრდება ლენინგრადელების შეუდრეკელი ნებისყოფა მკერდით დაიცვან მტრისაგან თავისი შშობლიური საყვარელი ქალაქი — პროლეტარული რევოლუციის აკვანი. დილაადრიანად, როდესაც მოსკოვის რადიოს ცალი დილის მელოდია ქოქავს, მოედნებსა და პარკებში ისმის მშრომელთა შეიარაღებული რაზმების მგრგვინავი სვლა. სახალხო ლაშქრის რაზმები და გამანადგურებელი ბატალიონები, მუშები, მოსამსახურენი და სტუდენტები, ყველა, ვისაც კი იარაღის ტარება შეუძლია, სამხედრო მზადებაზე ვამოდიან.

ლენინგრადელები საშეალოს არ მისცემენ მძვინვარე მტერს, რომ მოუშზადებელს მოუსწრონ.

ნევის ერთერთ სანაპიროს პარკში შაშანებით ჩაწერნენ № ქარხნის მებრძოლები. მიმდინარეობს სასწავლო სროლა. მებრძოლები გადარბენას ახერხენ, საფრებს იკეთებენ, ინიბებიანან და კვლავ უმიზნებენ შორ სანიშნოს. ამ ეს-ეასა თავიანთი ცვლა დაამთავრეს ქარხანაში, სადაც თავდადებით შრომობდნენ დაზგასთან. ახლა ისინი ეუფლებიან ომის ხელოვნებას, რათა ღირსეულად და პირნათლად დაიცვან სამშობლო.

აი, მეჩარიეში ჩაწოლილა ქარხნის საამქროს პარტბიუროს მდივანი ამხ. სოკოლოვი. იგი რაზმის პოლიტხელია. სამოქალაქო ომის წლებში ამხ. სოკოლოვი შშობლიურ პატერის ციცაფი იუდენიჩისაგან. ვეტერანის მკერდს საბრძოლო წოლილი დროშის ორდენი ამშვენებს.

ახლა ამხ. სოკოლოვი თავის საბრძოლო გამოცდილებას უზიარებს ახალგაზრდობას.

აქვე, პარკის ხეთრეებში, სამწყობრო მოამზადებს გადის თაფლრიგის კონსტრუქტორ-ლეტეჩნიკატის ამხ. ივანოვისა და მეორე რანგის ტექნოლოგ-სამხედრო ტექნიკოსის ამხ. პეტერიატაკეენის რაზმი.

ქალაქის მეორე მხარეზე გემოშენებლები არიან. მათ ჩინებული შედეგი მოიპოვეს ხელყუმბარის ტყორცნასა და სროლაში ეარაღიშობით. ელექტრომონტიორი ამხ. ბუხანიდერი, საკონტროლო ოსტატი ამხ. მიხაილოვი, მეკუბეაე ამხ. პოპოვი და სამუშაოთა მწარმოებელი ამხ. სამოგორიენ „სპობენ“ სანრგებში ჩასაფრებული „მტრის“ მზვერავთა ჯგუფს და დგომილა და ჩოქილა სამ ხელყუმბარას აბეიერებენ ნიშანში 30 მეტრ დისტანციაზე. ინჟინერმა-ტექნოლოგმა ამხ. კოროშკინმა ასეთივე შედეგს მიაღწია 65-მდე მეტრ დისტანციაზე ხელყუმბარების ტყორცნაში. მის შესახებ ამბობენ—„იგი ჯიბის არტილერის ოსტატიაო“. მთავარმა დისპეტჩერმა ამხ. რუმიანცევმა ხიშტით ბრძოლის მაღალი კლასი გვიჩვენა. ზენიკალი ამხ. ვინოგრადოვი, მეკარუსელე ამხ. სოკოლოვი და ხარატი ამხ. ალექსეევი 30 შესაძლებელში 29 ქულას აგროვებენ. ეს ერთეულთა წარმატება როდია. რამდენიმე ასეული ვეგმიშუნებელი სასროლო მოეგებზე დადიოდა და სამხედროო შაშანის სროლაზე გამოცდა „კარგზე“ ჩაბარა.

მთელი ლენინგრადი — მუშები, მოსამსახურენი და ინტელიგენტები — საბრძოლო მომზადებით ცხოვრობს, ეშზადება მოიხადოს თავისი წმინდა ვალი სამშობლოს წინაშე. აი, ქალაქის ერთი მრავალთაგანი საქარხნო სტადიონი. ჩოგბურთისა და ფეხბურთის სასპორტო თამაშმა ადგილი დაუთმო ლაშქრებს. ბერეტ-ბერეტ ასდგანენ სვლა. სახალხო ლაშქრის რაზმები და გამანადგურებელი ბატალიონები, მუშები, მოსამსახურენი და სტუდენტები, ყველა, ვისაც კი იარაღის ტარება შეუძლია, სამხედრო მზადებაზე ვამოდიან.

ლენინგრადელები საშეალოს არ მისცემენ მძვინვარე მტერს, რომ მოუშზადებელს მოუსწრონ.

ნევის ერთერთ სანაპიროს, პარკში შაშანებით ჩაწერნენ № ქარხნის მებრძოლები. მიმდინარეობს სასწავლო სროლა. მებრძოლები გადარბენას ახერხენ, საფრებს იკეთებენ, ინიბებიანან და კვლავ უმიზნებენ შორ სანიშნოს. ამ ეს-ეასა თავიანთი ცვლა დაამთავრეს ქარხანაში, სადაც თავდადებით შრომობდნენ დაზგასთან. ახლა ისინი ეუფლებიან ომის ხელოვნებას, რათა ღირსეულად და პირნათლად დაიცვან სამშობლო.

აი, მეჩარიეში ჩაწოლილა ქარხნის საამქროს პარტბიუროს მდივანი ამხ. სოკოლოვი. იგი რაზმის პოლიტხელია. სამოქალაქო ომის წლებში ამხ. სოკოლოვი შშობლიურ პატერის ციცაფი იუდენიჩისაგან. ვეტერანის მკერდს საბრძოლო წოლილი დროშის ორდენი ამშვენებს.

ახლა ამხ. სოკოლოვი თავის საბრძოლო გამოცდილებას უზიარებს ახალგაზრდობას.

აქვე, პარკის ხეთრეებში, სამწყობრო მოამზადებს გადის თაფლრიგის კონსტრუქტორ-ლეტეჩნიკატის ამხ. ივანოვისა და მეორე რანგის ტექნოლოგ-სამხედრო ტექნიკოსის ამხ. პეტერიატაკეენის რაზმი.

ქალაქის მეორე მხარეზე გემოშენებლები არიან. მათ ჩინებული შედეგი მოიპოვეს ხელყუმბარის ტყორცნასა და სროლაში ეარაღიშობით. ელექტრომონტიორი ამხ. ბუხანიდერი, საკონტროლო ოსტატი ამხ. მიხაილოვი, მეკუბეაე ამხ. პოპოვი და სამუშაოთა მწარმოებელი ამხ. სამოგორიენ „სპობენ“ სანრგებში ჩასაფრებული „მტრის“ მზვერავთა ჯგუფს და დგომილა და ჩოქილა სამ ხელყუმბარას აბეიერებენ ნიშანში 30 მეტრ დისტანციაზე. ინჟინერმა-ტექნოლოგმა ამხ. კოროშკინმა ასეთივე შედეგს მიაღწია 65-მდე მეტრ დისტანციაზე ხელყუმბარების ტყორცნაში. მის შესახებ ამბობენ—„იგი ჯიბის არტილერის ოსტატიაო“. მთავარმა დისპეტჩერმა ამხ. რუმიანცევმა ხიშტით ბრძოლის მაღალი კლასი გვიჩვენა. ზენიკალი ამხ. ვინოგრადოვი, მეკარუსელე ამხ. სოკოლოვი და ხარატი ამხ. ალექსეევი 30 შესაძლებელში 29 ქულას აგროვებენ. ეს ერთეულთა წარმატება როდია. რამდენიმე

არგენტინელთა მარჯვე სროლა

მოამძვინე არმია, 21 აგვისტო (საკადესი სპეციალური). ჯარის იმ ნაწილის არტილერისტებმა, რომელსაც საბჭოთა კავშირის გმირი კაპიტანი პეტროვი მეთაურობს, გულმოდგინედ აღვირებდნენ რა თვალყურს ჰაერს, მტრის ტერიტორიაზე გამოარკვიეს, თუ სად ეშვებოდა სამი მზვერავი თვითმფრინავი. არტილერისტთა სახელეთო დაზვერვამ დაადასტურა ეს ცნობები. კაპიტანმა ბოგდანო